

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă vizează modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Derularea alegerilor pentru Președintele României este guvernată de 3 acte normative:

- a) Constituția României – în principiu art. 37, art. 81, art.82 și art. 146 lit. f;
- b) Legea nr. 370/2004 privind alegerea Președintelui României;
- c) Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea CCR;

Examinând dispozițiile constituționale menționate și Legea nr. 47/1992, constatăm că acestea au fost adoptate cu mai bine de 30 de ani în urmă, în contextul post revoluționar în care se găsea România, fiind în mod evident impregnate de spiritul și interesele politice, strategice și social-economice ale acelor vremuri.

Astăzi este legitim să ne întrebăm dacă un cadru normativ creat în urmă cu trei decenii, respectiv legea organică a CCR, mai corespunde cerințelor societății actuale românești, și care ar trebui să fie competențele concrete ale instanței constituționale în procedura pentru alegerea Președintelui României.

Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, prevede (*art. 31*) în transpunerea *art.146 lit. f) din Constituție*, contestarea la CCR a deciziei Biroului Electoral Central de înregistrare sau de respingere a înregistrării candidaturilor pentru funcția de Președinte al țării. Contestarea înregistrării/respingerii candidaturii poate fi făcută de orice persoană care are un astfel de interes.

Sesizată fiind cu o astfel de contestație, care, de fapt, privește ipotetic neregularitatea unui act administrativ emis de BEC, prin competența sa directă de a soluționa contestația, CCR apare nu ca un organism politico – jurisdicțional, ci ca o instanță de drept comun, ceea ce nu corespunde rangului său constituțional și rolului său stabilit de art.146 lit. f) din Constituție, anume de autoritate care „*veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului*”.

Cu toate că CCR are atribuțiile unei instanțe de drept comun, în care părțile ar trebui să aibă garanțiile unui proces echitabil, în primul rând a dreptului la apărare, judecarea de către plenul Curții a contestațiilor referitoare la candidaturi se face în procedura uzuală a unei instanțe constituționale, fără prezența părților, ceea ce poate fi apreciat ca o încălcare a garanțiilor conferite de art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Având în vedere rolul conferit Curții Constituționale de garant al supremației Legii fundamentale, și ținând cont de poziția CCR în arhitectura instituțională a statului, a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României nu înseamnă a

desfășura o activitate jurisdicțională cu caracter tehnic, ci semnifică abilitarea dată de Constituție de a verifica modul în care organismele implicate în procedura electorală au respectat dispozițiile constituționale și legale în materie.

Pentru a aduce garanții de asigurare a dreptului la un proces echitabil (art. 21 din Constituție și art. 6 din CEDO) în care părțile să poată fi prezente la desfășurarea procedurii jurisdicționale și să își susțină cauza, precum și pentru a repune Curtea Constituțională în matca consacrată de logica și ierarhia normelor constituționale și a instituțiilor de rang constituțional, propunerile noastre legislative vizează, în principal, trei aspecte:

a) Modificarea art. 31 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, astfel încât deciziile BEC privind înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor pentru funcția de Președinte al României, ori a semnelor electorale care vizează aceste candidaturi, să nu se mai conteste la CCR, ci la Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, completul de 5 judecători care va decide, cu citarea părților, în mod definitiv.

Totodată, se propune ca dosarele privind candidaturile să fie transmise de către BEC Curții Constituționale în vederea verificării procedurii pentru alegerea Președintelui României. În felul acesta se asigură și cerința constituțională din art. 146 lit. f) enunțat mai sus.

b) Modificarea subsecventă a art. 38 din Legea nr. 47/1992, în sensul stabilirii unei majorități calificate de două treimi din numărul judecătorilor CCR pentru emiterea hotărârii privind respectarea procedurii de alegere a Președintelui României desfășurate în fața BEC, ca o garanție suplimentară pentru a proteja dreptul de a fi ales în funcția de șef al statului, similar majorității cerute în procedura de validare de către CCR a referendumului.

c) Modificarea art. 52 alin. (3) din Legea 47/1992 în sensul introducerii unei noi excepții de la regula generală potrivit căreia dezbaterile CCR au loc fără citarea părților, respectiv cauzele referitoare la soluționarea contestațiilor privind alegerile pentru funcția de Președinte al României.

Inițiator:

Robert-Marius CAZANCIUC
Senator